

Chirurgické oddělení

Identifikace pacienta:

Informovaný souhlas s odstraněním lipomu

1. Údaje o účelu, povaze, předpokládaném prospěchu, následcích a možných rizicích zdravotního výkonu

Název lipomu je odvozen od řeckého slova lipos - tedy tuk.

Lipom je benigní nádor vycházející z bílé tukové tkáně, obvykle vzniká v podkožní tukové tkáni. Patří mezi běžné mezenchymální nádory. Vrchol incidence se nachází mezi čtyřicátým a šedesátým rokem, častěji se vyskytují u mužů. Četnější výskyt lipomů je pozorován u obézních pacientů.

Lipom je ostře ohraničený, ovšem je ohraničen pouze jemným pouzdrem. Je měkce pastózní nebo pružné konzistence. Na řezu má žlutou barvu.

Nejčastějším místem výskytu lipomu je *podkožní vazivová tkáň*. Pro podkožní lipomy je charakteristické, že pokud přibývá tukové tkáně, objem lipomu se zvětšuje shodně jako objem zdravé tukové tkáně. Teprve při hubnutí a úbytku tuku je patrný rozdíl; lipom totiž tuk neuvolňuje a tak se ani při hubnutí výrazně nezmenšuje. Vzhledem ke své lokalizaci může původně neznatelný lipom při rychlém hubnutí během poměrně krátké doby značně prominovat. Stav pak imponuje jako dramaticky rychlý růst kožního nádoru. Obvykle se vyskytují na zádech, šíji, ramenou, krku, ale může se objevit i jinde.

Klinicky se lipom manifestuje jako nebolestivá léze velikosti mezi 1 a 25 cm. Zejména hlouběji uložené léze mohou snáze unikat delší dobu pozornosti a vyrůst do větších rozměrů. Diagnostika obvykle nečiní obtíže, mikroskopický obraz je poměrně charakteristický. Lipom je tak obvykle dobře odlišitelný od dobře diferencovaného liposarkomu a lipomu podobných lézí.

Lipom nejčastěji poznáme již z klinického vyšetření. Dalšími pomocnými metodami je především ultrazvuk, dále rentgen, počítačová tomografie či magnetická rezonance. Tyto vyšetření však používáme jen v některých složitějších případech.

Jako zcela benigní nádor má lipom příznivé chování, prostá excize je ve většině případů kurativním výkonem. Pokud lipom nepůsobí obtíže, není však nutná.

Vlastní zákrok spočívá v chirurgickém řezu kůže, preparaci v podkoží a postupným uvolnění lipomu z podkoží a zastavením krvácení z podkožní tkáně. Následuje kontrola krvácení a

event. založení drénu, který se zakládá za účelem derivace zbytkové tekutiny z operační rány. Následuje sešití okrajů podkožní tkáně a kůže a přiložení sterilního krytí operační rány. Lipom se odesílá na histologické vyšetření. Rizika a komplikace excize mohou být – krvácení, zánět operační rány, hojení koloidní jizvou, stejně tak nelze vyloučit recidivu lipomu.

2. Poučení o tom, zda plánovaný výkon má nějakou alternativu a pacient má možnost zvolit si jednu z alternativ

Jiná možnost odstranění lipomu než jeho excize – vyříznutí není. Pokud lipom nepůsobí obtíže, není však nutná. Alternativou je tedy sledování ambulantně.

3. Údaje o možném omezení v obvyklém způsobu života a v pracovní schopnosti po provedení daného výkonu, lze-li takové omezení předpokládat

Nekomplikované drobné lipomy v určitých lokalizacích lze odstranit ambulantně. Někdy je však nutná hospitalizace. Délka hospitalizace závisí na velikosti a lokalizaci lipomu. Zpravidla se vystavuje krátkodobá pracovní neschopnost.

4. Údaje o léčebném režimu a preventivních opatřeních, která jsou vhodná, o provedení kontrolních zdravotních výkonů

Po propuštění zpravidla vyžadujeme kontrolu operační rány s odstraněním stehů a sdělení výsledku histologického vyšetření na chirurgické ambulanci. Stehy operační rány se odstraňují dle lokalizace lipomu. Stehy může též po dohodě odstranit obvodní lékař či lékař spádové chirurgické ambulance.

5. Údaje o důsledcích případného odmítnutí léčby, navrhovaného postupu nebo výkonu

Doporučený operační zákrok lze samozřejmě z různých důvodů ze strany pacienta odmítnout – k zákroku nelze nutit – pacient je dospělý a svéprávný. Excize lipomu je otázkou většinou kosmetickou, při odmítnutí doporučené excize musí klient však počítat s možností dalšího růstu nádoru. Stejně tak přichází o možnost její histologické verifikace – definitivního histologického vyšetření tkáně.

Pacient **souhlasí** / **nesouhlasí** s přítomností osob získávajících odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání (žáci zdravotnických škol, studenti medicíny, apod.) při zákroku a zároveň

souhlasí / **nesouhlasí** s tím, aby osoby získávající odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání mohly nahlížet do zdravotnické dokumentace v nezbytně nutném rozsahu. Všechny tyto osoby jsou povinny o zjištěných skutečnostech zachovávat mlčenlivost.

Pacient **souhlasí** / **nesouhlasí** s možným uveřejněním údajů, které byly vyšetřením či léčením onemocnění pacienta získány, ve vědeckých publikacích.

Pacient potvrzuje, že poučení mu bylo níže podepsaným lékařem osobně a ústně vysvětleno, že měl čas a možnost je uvážit, porozuměl mu a měl i možnost klást doplňující otázky, které mu byly zodpovězeny.

S výkonem souhlasím. Nemám dalších otázek, vše mi bylo zodpovězeno.

Místo podpisu:

Datum a čas:

Podpis a jmenovka lékaře:

Podpis pacienta:

Prohlášení svědka

Jen v případě, že se pacient nemůže podepsat, pak prohlášení svědka (proč se pacient nemohl podepsat a jak projevil souhlas):

Jméno svědka:

Není li svědek pracovníkem zdravotnického zařízení, adresa a datum narození svědka:

Prohlašuji, že pacient přede mnou projevil, že po poskytnutém poučení souhlasí se zákrokem včetně všech jednotlivých výše uvedených prohlášení.

Podpis svědka: